

1400. szám.

1879. Septemb. 14.

Megjelenik minden **vasárnap** másfél iven sokféle képekkel ellátva
Előfizetési ár: Egész évre jan. dec. 8 frt, 6 hóra 4 frt, 3 hóra 2 frt. Egyes szám 16 kr.
 Előfizethetni minden postahivatalnál és könyvtárban. **Kiadó-hivatal:** Pest barátok-tere Athenaeum-épület. **Hirdetések díja:** 5 hasábos nempareille sor 10 kr.

XXII. évfolyam.

RAB RÁBY.

Történelmi befejezés.

(Vége.)

RÖVID időn rájött, hogy nincs.

Valami peres ügyben tanubizonyságot kellett volna letennie, s akkor a törvényszék előtt a szeme közé vágták, hogy ő nem lehet tanu, mert Magyarországon el lett ítélve gonosztettekért hosszú nehéz fogságra, a mely alól csak a császár kegyelme szabadította ki.

Hogy ne rohant volna ennél a szónál Ráby a fejével a Burg kapujának.

Nem kellett már neki se pénz, se bosszúállás, csak az eltemetett becsületét követelte vissza.

De hogyan jusson annak a kopórsójához.

Egy kulcsa volt a kriptá ajtónak: a Pest megye által hozott ítélet. Ezt soha sem kézbesítették neki. És semmi utána járásra nem tudott hozzá jutni.

Utoljára arra a vakmerőségre vetette a fejét, hogy áruhában, az arczát elváltoztatva, lement még egyszer Pestre, ott álnév alatt felkereste a királyi tábla pertárnokát, a ki őt soha

sem látta, annak elmondta, hogy ő neki Ráby Mátyás ellen valami nagy pere van: a minék a megnyeréséhez szüksége van a Ráby ellen hozott ítéletre. És aztán, hogy annál nagyobb sikere legyen az instantiájának, legyalázta a pertárnok előtt azt a Rábyt irgalmatlanul. — S ezzel járta meg legjobban. — A pertárnok jól összeszidta. Hogy meri azt a derék embert rágalmazni; ő nem ismeri a személyét, de az actáit olvasva, azt meri mondani, hogy az egy derék becsületes jó hazafi, a kivel igazságtalanság történt, azért annak az ítéletét nem is engedni elolvasni, takarodjék innen. Utoljára, hogy Ráby nem szünt meg saját magát szidalmazni, a derék pertárnok annyira haragba jött, hogy kilökte őt az ajtón.

Meg volt tehát az az elégtétele, hogy saját magáért kidobták. Egyetlen jó akarójára talált rá véletlenül, s az meg a saját ellenségének nézte s úgy megvédelmezte ellene hogy nem férhetett hozzá.

Akkor aztán még veszedelmesebb mód-szeret kísértett meg, Egyenesen a megyei per-tárból akarta lemásoltatni bizalmas emberei segítségével az ítéletet. Ezen meg majd rajta vesztett. Neszét fogták, hogy itt lappang a vá-rospan: alig tudott a hegyeken keresztül elme-nekülni gyalog Vörösvárig.

Ebbe egy esztendő beletelt.

Ráby már ekkor kezdett becsületének a bolondja lenni.

Addig járt a királyra az igazoltatását kö-vetelni, míg I. Ferencz megtette azt, a mi eddi-gelé hallatlan a törvénykezés történetében. Bec-sületbiróságot nevezett ki, mely Ráby Mátyás egész peres ügyét átvizsgálja.

A király előre figyelmeztette Rábyt, hogy gondolja meg a dolgot; mert ha csak egyetlen egy, ha csak a legkisebb vádpontban is bü-nösnek fog találtatni, az végveszedelme lesz.

Nem félt tőle. Kívánta a vizsgálatot.

A becsületbiróság állt két magyar és két német tanácsosbul, a kikhez elnökül egy osz-trák miniszter lett kijelölve. (A kit Ráby csak N. betűvel jelez.)

A király megparancsolta, hogy Pest me-gyéből szállítsák fel Bécsbe Ráby Mátyás ösz-szes actáit. Megküldték azokat egy egész tele szekérrel. A becsületbiróság nekiült.

Ráby a német tanácsosok részrehajlatlan-ságában bizott de ugyancsak felsült velük. Azok gyávák voltak a magas dicasteriumokkal col-lisioba hozni magukat, s mind a ketten himez-tek hámoztak, azt mondták, hogy nincsenek tisztában a dologgal.

Ellenben a két magyar tanácsos, a kiktől Ráby inkább tartott, határozottan azt mondta ki, hogy Ráby semmiben sem bűnös, a mivel vádoltatik.

Hátra volt az ötödik szavazat, az elnöklő miniszteré.

Hogy mennyire érdekelve voltak ebben az ügyben a legmagasabb körök is, bizonyítja az, hogy a döntő szavazatu minisztert a bécsi udvari körök legünnepeltebb szép asszonya ál-tal akarták rávetetni, hogy ejtse el Ráby ügyét.

A miniszter ellene tudott állni a szép szemeknek, s ő is a két magyar szavazatához adta a magáét.

Ki volt hát mondva a becsületbiróság által, hogy Ráby ártatlanul szenvedett. A mi-niszter egy huszonkét ivre terjedő előadást nyújtott át az uralkodónak: melyben Rábynak tökéletes igazsága fényesen ki volt derítve. A király erre maga elé hívatta Rábyt s örömét fejezte ki megérdemlett diadala felett.

Az ítélet mellette szólt, S az igazságos volt, megtámadhatatlan, gyanusíthatatlan.

Csak az kellett, hogy ezt az ítéletet már most a kezébe kapja.

Hanem itt akadt fenn megint.

A dolog a miniszter-tanács elé került: s ott azt mondták, hogy az ugyan nagyon szép, hogy a Ráby Mátyás ilyen igen ártatlan em-ber; de azért mégis neki azt az ítéletet nem lehet kiadni, mert ha a kezébe kapja, az azt bi-zonyosan ki fogja nyomatni, szétküldi a vi-lágba, még a hírlapokba is beiktatja, s ez most rosz vért fog szülni, a magas dicasteriumok megneheztelnek érte: azt pedig a mostani há-borus, revolutiók időben nem szabad koczkáz-tatni; tehát csak elégedjék meg a Ráby azzal, hogy ő maga tudja, hogy a becsületbiróság ár-tatlannak ítélte.

Ez meg nem akart abba belenyugodni. A becsület nam olyan mint a boldogság, a mi azt akarja, hogy elbujjanak vele, az dicsekedtetni akar magával.

Ráby folyvást törte a fejével a Burg ajta-ját; de már nem eresztették a király elé.

Végre rálesett egyszer a templomajtó-ban; ott nem parancsolnak az udvaroncok, ott vetette magát a lábaihoz, s megragadva a király kezét, ugy könyörgött neki, hogy ne tartsa tovább kriptába zárva a becsületét; hi-szen él már, fel van támasztva.

A király azt mondta neki:

»Fiam, én most már nem tehetek sem-mit; holnap indulok az armádiához, hogy en-nek a szerencsétlen háborunak véget vessek; fordulj a palatinushoz, Sándor főherczeghez; ő viszi távollétem alatt a kormányzás ügyeit.«

Másnap már betört Ráby a palatinushoz, s követelte tőle a becsületbiróság ítéletét.

A nádor azt felelte neki.

»— Azt az ítéletet nem lehet kiadni. Ön-nek a világ szemei előtt vétkesnek kell marad-

nia; mert azt lehetetlen kihíresztelni, hogy anynyi magas hivatalnoka egy országnak gombra vétségeket követett el önkényileg.

Ráby elkeseredésében kemény szavakat mondott a nádornak.

Akkor azt tanácsolta neki, hogy indítson az ellenfelei ellen pert a királyi tábla előtt: Mire így szólt Ráby:

»Ahoz én nekem Mathuzsálem életére, Croesus kincsére s Jób béketűrésére volna szükségem. Én csak az Isten elé appellálhatok már: ki előtt mindnyájan állunk, a ki nekünk és fenségteknek úgy fog igazságot szolgáltatni, a hogy fenségtek igazságot szolgáltatnak alattvalóinknak!

E vakmerő szavak után utjára ment Ráby.

A palatinus néhány nap mulva egy tűzjártékból eredt szerencsétlen felrobbanásnál halálra sebesült.

Rábynak azonban tudtára adatott, hogy minden további nyugtalankodástól eltiltatik, s ha még egy szót beszél a maga dolgáról, a rezidenciából el lesz távolítva.

Várnia kellett, míg a császár ismét visszatér abból a szerencsétlen háborúból, a mit nem végezhetett be.

Ismét megjelent előtte kérve, könyörögve az ítéleteért.

Ekkor azt a választ nyerte, hogy a becsületbiróság munkálata mindenestül együtt elveszett, nem található sehol.

Anynyi kézen ment keresztül, hogy nem tudni, merre tévedt el.

Ráby most már kezdett futó bolond lenni. Egyik embertől a másikhoz futó. Egyik tanácsostul a másikhoz nyargalt, keresni azt az írást, a miben a becsülete helyre van állítva. Sehol sem találta.

Utoljára kezdett alkalmatlanná válni. Valamit kellett kigondolni vele, hogy megszabaduljon tőle a világ.

Mindig panaszkodott a magyar igazságszolgáltatásra: úgy volt helyes hogy egyszer már az osztrák igazság szolgáltatásból is adjanak neki egy kis kóstolót, a mitől kigyónyuljon.

Egy napon hivatják a rendőrfőnökhöz, a ki elmondja neki hogy ime azzal van vádolva

egy bizonyos L ** által, hogy ő tőle száz forintot fogadott el egy magas államhivatalnok megvesztegetésére. Az ilyen bűntárgy pedig Ausztriában szigoruan megtoroltatik. Bizonyítsa be, hogy ártatlan.

Ráby nagyot bámult; az egész világon mindenütt a vádló az, a ki bizonyítani tartozik, nem a vádlott! Nem hitték el neki. Az ő dolga bebizonyítani, hogy nem akart vesztegetni. Adnak neki három napot. Ha az alatt elő nem hozza a bizonyítékait, szabad lesz választania, hogy itt akarja e magát elítéltetni, Bécsben, vagy pedig odahaza a honi bírák elé akar állíttatni.

Biztató alternatíva.

Az a három napi haladék világosan arra volt neki engedve, hogy szedje a sátorfát s szöjkék, a merre lát.

Bizonyos volt, hogy most már ilyen kigondolt aprólékos büntetést akarják elítéltetni, becsukni; akkor aztán ha egy kis folt van ejtve a becsületén mosogathatja azt már, rajta szárad az örökké!

Nagy elkeseredésében elment egy jó barátjához, elpanaszolni neki ezt a keserves baját. Annál történetesen egy idegen is volt jelen, a ki végig hallgatta Ráby panaszát, a mint a vádló L ** nevét meghallá, diadalmasan kiálta fel: »hisz ez egy notorius rágalmozó, ki a bécsi fenyítő törvényszék által hamis feladásért el volt ítélve!« Jöjjön velem, kikeresem az ítéletét.

Ezzel az ítélettel a kezében aztán visszament a rendőrfőnökhöz Ráby.

»— No lássa az ur, monda neki az: ugye hogy tud-az ur bizonyítványt találni, ha keres. Ez hát rendben van. Ezuttal megszabadult az ur félesztendei tömlöcztől. Hanem csendesen viselje magát, mert gyanuban van!«

Ráby most már vehette észre, hogy verberbul cseberbe jutott.

Az alkalmatlan embert Bécsben is el tudják tenni láb alól, nem csak Pesten.

E naptól kezdve minden lépten nyomon titkos rendőrök kísérték.

Az udvarnál levő titkos barátai tudatták vele nagy titokban, hogy fel van jelentve, mintha a jacobinusokkal állna szövetségben.

Egy ilyen gyanuper pedig akkoriban elég

volt arra, hogy akárkit is elveszítsen. Egy sutogó szó »ez is jacobinus.« veszedelmesebb fegyver volt, mint a szélpuska.

Átlátta, hogy neki innen futnia kell.

De merre?

Hazájába lehetetlen; a külföldre utlevél kellene; de ahhoz semmi reménység. Egész Európában a megújult háboru dühöng.

Ugy látszik, hogy barátjai között még is voltak jacobinusok, mert azt tanácsolták neki, hogy meneküljön Franciaországba, s ajánló leveleket is adtak neki a convent előkelő tagjaihoz.

Egy napon aztán szereztek a számára egy barátcsuhát, felöltöztették carmelitának, a kis inasára ministrans ruhát adtak, s úgy ment ki a lakásából, előtte a csengető gyermek, a lámpással. A leskelődő rendőr azt hitte, hogy valakit gyóntattak odabenn s békével engedte őt odább menni.

A mint a vámvonalkhoz ért, kegyes buszjárónak adta ki magát, a ki a passai csodatevő szent szűzhöz zárandokol. Így nem kértek tőle utlevelet.

Passauban azután szereztek a számára egy vándorló könyvet, a mivel, mint könyvkötő legény, a császári hadsereg vonalán keresztül hatolhatott.

Itt társzekerekkel szövetkezett, a mik kereskedői máhákat szállítottak. Ulmnál mindeztől együtt belekerült a császári és a francia előhadak heves csatájába, a mi a francziák győzelmével végződött.

Azok aztán elfogták a fuvarosokkal együtt. Vitték a generalis elé. Az sehogy sem akarta neki elhinni, hogy könyvkötő legény. Mindenképen osztrák katonatisztet akart belőle csinálni.

Vesztére, a mint a többi innen onnan öszszeszedett osztrák magyar foglyokkal öszszeterelték, azok között egy Splényi huszárezredbeli közvitéz ráismert, mint hajdani hadnagyára: s azt nem bírta eltitkolni.

Most aztán azt hitték róla szentül, hogy kém.

»Fel kell a legközelebbi fára kötni!« ez volt felőle a vélemény.

Ekkor vezette oda a sors La Roche tábor-

nokot, a francia dandár főparancsnokát, a ki azt mondta, hogy »puszta gyanura nem szabad egy embert elítélni.«

(Első szó, mely így hangzott bíró ajkáról Ráby feje felett.)

Rábynál megtalálták az egész életírását, melyben keserves sorsának változatai fel voltak jegyezve: csak hogy az mind magyarul volt. A tábornok talált a kíséretében valakit, a ki tudott magyarul, azt elő hívatta s átadta neki az emlékiratot, hogy mondja el annak tartalmát. Addig Rábyt fogva tarták az őrszobában.

Azt hitte, hogy utolsó orája ütött. Emlékiratából meg fogják tudni, hogy ő nem kézműves, hanem bécsi udvari hivatalnok s a francia forradalmi bírák előtt elég valakinek megtudni a nevét és rangját, hogy a fejét elveszítse.

Néhány óra mulva egyike a veres huszároknak jött érte, ki őt az őrszobából egy nagy kivilágított terembe vezette, a hol egy hosszú asztal körül franczi katonatisztek ültek.

Azt hitte, a hadi törvényszék előtt áll.

Ekkor azonban egyike a katonatiszteknek hozzá ment, meg fogta a kezét s így szólta.

»Testvér!«

»Jó barátok között vagy!« Mondának a többiek.

Azután a tábornok szólt hozzá:

»Bajtárs, bocsáss meg a tévedésért. Leveleiből és írásaidból megtudtuk, hogy üldözött szabadsághős vagy: részt veszünk sorsodban, s mindenben elősegítünk. — Addig is vacsorálj velünk!«

Azzal leültette őt maga mellé az asztalhoz, adatott neki ételt és italt, s azután a legjobb ágyat a háznál, a hol Ráby, annyi idő óta először, nyugodtan alhatott.

Hajnal felé ágyudörgés verte fel álmából, követve a dob és trombita riadótól. Felugrott fekhelyéből. Az osztrákok támadták meg a helyet újból nagyobb erővel.

Ki akart futni a szobából.

Az ajtóban találta a tábornokot.

»Ne siess, testvér, van időd. Mingyárt kész lesz a reggelid. Behozzák. A verekedés a mi dolgunk, te csak kávézzál nyugodtan.«

Azzal kezét szorított vele s magára hagyta. Ráby az ágyudörgéstől reszkető ablakok

zöreje mellett költé el reggelijét, s mire készen volt vele, már jött a tábornok hadsegéde hozzá, s átadott neki huszonnégy arany carolinet, utiköltségül s egy utlevelet, mely így szólt:

»Polgár Ráby Mátyásnak megengedtetik Magyarországból Strassburgba utazhatni: ott segítséget és védelmet keresni, a mit jogosan megérdemel, mert hazafias elveiért üldözte ki őt hazájából a zsarnokság.«

Adtak neki egy lovat is, a min Strassburgig mehessen.

Itt érezte (saját szavai) husz szenvedés teljes év után a szabadság és emberjogok áldásait, törvény által biztosítva.

Mindenütt tárt karokra talált, a hova fordult; barátja lett, a ki megismerte. Elragadtatással beszél róla, hogy szenvedéseinek megtalálta minden jutalmát a jók és igaz nemesek elismerésében.

Itt írta meg életrajzát, melyből a czimzett regényt merítettem.

Ez egy terjedelmes nagy könyv, mely megjelent »a köztársaság ötödik esztendejében« (1797) Strassburgban, kevés példányban, úgy hogy a tulajdonomban levő példány a ritkaságok közé sorolható.

Azt mondja az emlékirat végén Ráby:

»Nem azért irtam le, azt a történetet, hogy az ifju világpolgárt visszaretentsem attól, hogy a közjónak szolgálni törekedjék, hanem azért, hogy tanulja meg belőle, hogy az, a ki testvérei, hazafiai jólléteért küzd, soha sincs a szerencsétlenségben magára hagyatva, minden

becsületes ember szívében megtalálja mentevárát. Talán előfogja mozdítani ez az én történetem hazám politikai reformját, a nagy erőteljes nemzetnek fölébredését. Talán érezni fogja e történet olvasásakor a szükségét boldogságának, szabadságának kivívása után. Talán szét fogja törni kinzói bilincseit, és szabad lesz. Csak akarat, bátorság és testvéri egyetértés kell hozzá és bizony szabad lesz!«

Végül felhívja valamenynyi ellenségeit és bírát, hogy álljanak vele szembe Európa bármely törvényszéke előtt, s védjék magukat, vagy czáfolják meg, ha tudják! ő helyt áll nekik bárhol és bármikor.

Mi történt e rendkívüli emberrel tovább? azt nem tudjuk.

Nevezetes dolog, hogy egy olyan hirhett processusnak, a mely tizenöt éven át Pest vármegyét, az özszes magyarországi dicasteriumokat a bécsi udvari cancelláriát, az udvari cabinetet, a minisztertanácsot folytonos izgalomban tartá; melyben három uralkodó személye tettelegesen részt vett; mely rendkívülisége miatt unicumnak mondható nem csak a magyar, de az egész világ törvénykezési történetében, s a minek az actái vége felé egész szerkeret töltötték meg: úgy el tudott tűnni, hogy annak még csak utbaigazító nyomára sem birtam akadni sehol.

Ráby Mátyásnak még a neve is el lett temetve.

Pedig magvető volt, — s a mag kikelt.

Jókai Mór.

Farkas-sötétség.

Mélybelátásu közgazdasági bölcseink továbbra is azon furnak-faragnak ernyedellenül, hogy világgért se a magunk sajátságos viszonyaiból szegről-végre kipuhatolva, hanem kizárólag külföldi nagytekintélyek könyveiben és beszajkózott schlagwortjaibun keressék közgazdasági nyavalaínk ellen az orvosságot. Bőviben kapjuk aztán ilyen módon lábtörés ellen a fog-tinkturát!

Ostobaság.

A budapesti alagutban a kocsit és a gyalogjárók közt még mindig nincsenek korlátok állítva.

Véletlen.

Ypsilon szépirodalmi ujságlap egyik utóbbi számában nem fordult elő nagyobb botrány a magyar helyesírás ellen.

KOBÁK UR FÜRDŐI ÉLMÉNYEIBŐL.

(S. P. t—ből.)

Kobak ur nyakig van a jöban, maga sem tudja, milyen sok a pénze. Csak egészség kellene. No de a nincsen. Van olyan amilyen, de biz azt nem érdemes egészségnek nevezni.

Az orvosok azt mondják Kobak urnak, hogy menjen fürdőre. Alig mondják ki, Kobak ur már ott is van.

Melyikben? Az egyikben, a legjobbban.

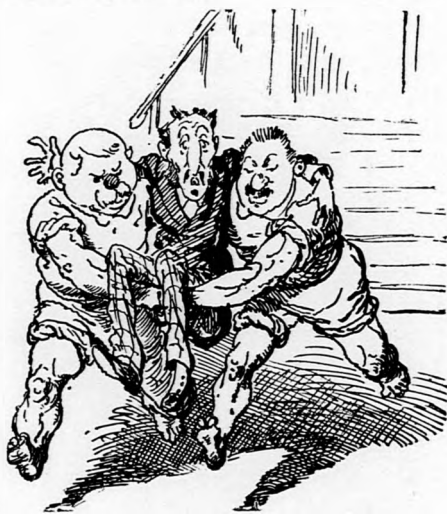

A fürdőbeli főorvos ur (természetesen hogy a főorvos ur, hiszen csakis az van) megesküszik, hogy ugy megreparálja Kobak urnak a gyomrát, hogy csupa gyönyörűsége lesz majd benne. Ugy fog majd aprítani mindent, mint akár a szecska-vágó. Csak fürödjék minél többet, de vigyázzon hogy a víz alá ne bukják, mert evvel a vékony dongával porul járhat. Igen ám, de olyam gyöngye hogy be sem bir menni a vízbe a maga lábán. Tessék a rendelkezésére ez a két fürdős legény.

Kobak ur megmondja a két legénynek, hogy ha pontos engedelmességgel szolgálják amíg itt lesz, hát jól megfizeti a fáradságukat.

— Pontosság? Engedelenség? Oh, tudják ök mi a pontosság, engedelenség! Hiszen ez az ő kenyérük. Csak tessék parancsolni.

Kobak ur örül rajta. Most szeretne min-gyárt a fürdőbe menni.

Alig mondta ki, a két legény fölkapja, s egy, kettő — már a fürdőkabinban terem vele.

Kobak ur azt hiszi, hogy egyenest a vízbe is viszik. Lelkendezve kiáltja, hogy:

— Levetközni előbb!

Csak mondania kellett ezt. Már a másik szempillantásban úgy állt ott mint Ádám. Ha-nem azt tartom Adámnak valamivel vastagabbak lehettek a lábszárjai.

Mármost a vízbe!

Akár csak a tündér mesében: amint kimond-ta, ben is volt.

Ezek a legények csakugyan tudják mi az engedelmesség.

Majd még is kapják a borralalót érte.

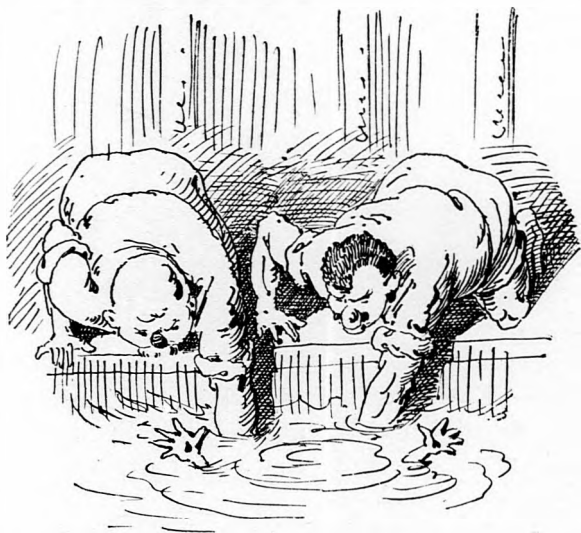
Ilyen gyöngy pontosság ne maradjon jutalmazatlan!

Hát még a főorvos ur, aki ezeket az igaz gyöngyöket az ő szolgálatára rendelte! Az számíthat ám majd igazi gavalléros köszönetre tőle!

Kobak urnak most eszébe jutott a főorvos ur figyelmeztetése, hogy a viláért a víz alá ne bukjék.

Dongái szertelen vékony minéműsége miatt t. i. attól nagyon könnyen meggebedhet. Figyelmezteti is hát majd a derék legényeket, mingyárt, hogy azt valamiképpen ne cselekedjék vele. Nem szeretne meggebedni. Hiszen még olyan fiatal! Kezdi is a figyelmeztetést:

— A víz alá — —

Ott van már, a két markos legény lenyomta úgy, hogy semmi sem látszik belőle.

Nem gebedt bele. A víz színére vergődött valahogyan. Csak erősen szuszogott és cikákolt. Nem hitte volna :z ember hogy az a vékony donga így birjon cikákolni. Kobak ur átlátta hogy az igazán ritka pontossággal engedelmeskedni tudó legények csak félreértésből merítették a víz alá. Nem is haragudott hát rájuk, hanem további félreértés kikerülése végett, amint lélegzethez jutott, sietett fölvilágosítani őket, hogy:

— A víz alá — —

Brummszt! A víz alatt volt már megint.

Ezuttal a maga emberségéből nem is került elő, az egyik legény nyult le utána, mikor már maga is sokallta egy kicsit Kobak ur víz alatt való időzését, és kikapva és föltartva csurgatta mint valami megsztatott összelottyanó törülgetőrongyot.

Kobak ur még most sem volt meggebedve egészen. Csak a lábaival kaszált, a szájával megtátogott.

Mikor a tatógáson kívül szólni is birt a szájával hozzálatott a helyzet tisztázásához. Átlátta, hogy a most a legsürgősebb teendő. És maga biztosítása érdekében megkapaszkodván mindegyik legény zubbonyának a leffentyűjében, megmagyarázta:

— A víz alá nem szabad buknom, ezt mondta a főorvos ur! Lássátok, hát fiaim, majd megöltetek az imént; várjátok ezután végig, hogy mit akarok mondani, mert nem jó az a nagyon nagy engedelmesség.

Hogy egészen ki legyen kerekítve ez a regegy, megjegyeztetik még, hogy Kobak ur a fürdőlegények okszerűbb engedelmsége mellett folytatott további fürdőzés alatt csakugyan olyan helyre egy legénnyé lett, hogy a mult hónapban hazakerülvén, egyenest megházasodott, s ez

idő szerint nincs oka arról panaszkodnia, hogy nagyon engedelmeskednek neki.

Csodabogár.

»T. ügyvéd ur! Magam nem mehetek, hanem meghatalmaztam ezt az asszonyt, hogy helyet-

tem névirást is tehessen. Különben én ugysem tudok írni, valamint ez az asszony sem tud, de engem helyettesíthet.«

CSAK ŐK HALLGASSANAK.

— Ejnye te rossz kis leány, mármeg az egész vállad künn van a ruhából! Mit huzogattod le mindig olyan nagyon? Majd megharagusz-nak a kis angyalok!

— A kis angyalok? No csak ők hallgassanak! Hát ők hogyan vannak öltözve sokszor!

Fokról fokra.

A budapesti népszínház igazgatója megfelelve a jámbor bizodalomnak, mely a magyar népszínház sorsát az ő élelmes markába tette le Budapesten, legközelebb penicilus-nyelő taliánokat, és két lábon táncoló kurtafarku kutyákat fog mutogatni a népszínházban. — Iksz, Ypsilon ujságlapok, melyek mindennap szájlátva szoktak álméllkodni, a

rendkívüli igazgatói élelmességen, bizonyára majd ujonganak e fölött is — a maguk együgyű módja szerint.

Szerencsétlenség.

Valami totyakos német tudós hozzáfog, hogy kimerítő munkában fogja megismertetni a világgal Magyarországot.

ÜSSÜNK EGYET.

A büröki árendás, más árendásoktól egészen különbözőleg, nagy kártyás volt. Csak azt kellett neki mondani, hogy »üssünk egyet,« mingyárt készen volt a kártyázásra, akárhol, akármiféle időben. Ha pedig neki nem mondták, nem felejtette el ő maga indítványozni uton utifélen: Üssünk egyet. Hogy pedig minden kínálkozó alkalom akármikor készen találja, mindig volt egy csomó kártyája a zsebében.

Majd csaknem épen olyan szenvedélyes kártyás volt a fűzesi szabó is. Ha evvel aztán valahol összekerültek, miattuk lejárhatót minden árenda, és leszakadhatott az emberekről minden nadrág a világon, — kártyáztak ernyedetlenül, amíg össze nem verekedtek. Hanem azért, ha egy hét múlva, vagy akár ha másnap is, meglátták valahol egymást, már az utcán keresztül egyszerre kiáltották egymásnak: Üssünk egyet!

Egyszer, miután több hétig nem találkoztak, az árendást Fűzesen keresztül vivén az utja, meglátja kedves szabó pajtását a lakása előtt gubbaszkodni a padon.

Semmi sem volt természetesebb, mint hogy barátságosan odakiáltson neki:

»Üssünk egyet!«

A szabó pajtás a fejével öklelve egyet, mutatva neki, hogy: »Üssünk!«

Az árendás ugrott le nyomban a kocsijáról,

s amíg a padig ért, már keverte a kártyát. Aztán leült a padra, s intett a pajtásnak, hogy emeljen.

A szabó pajtás pedig ahelyett hogy emelne, a fejét leszegve s előre feszítve egypár lépést hátrált, mint a kos, aztán nekifutott az árendásnak mint a kos, és fölöklelte az árendást, mint a kos.

A szabó pajtásnak t. i. az utóbbi hetek alatt, valami megfejthetetlen főnhéjazó képzelődés folytán, az a szokatlan rögeszméje támadt, hogy nem szabó, hanem kos; s amilyen pontos szabó volt annakelőtte, épen olyan lelkiismeretesen igyekezett most megfelelni ama képzelt kötelességének, hogy mindenkit fölökleljen. Hanem egyébként a légynek sem vétett.

A saját miléce felől táplált tévedésének tulajdonítható tehát, hogy olyan különös módon felelt régi pajtásának — a hivatásában történt változsról semmit sem tudó árendásnak — főnebbi barátságos kínálkozására: »Üssünk egyet!«

SÓGORSAĞ NEM ATYAFISÁG.

— Hallja-e, sógorasszony, azt kikérem magamnak, hogy az én férjemet bizony ne mukizza. Sógorság nem atyafiság. Nem jár avval a féle nagy bizalmaskodás, hogy a sógorát mingyárt mukizza az ember. Muki! Muki! Nekem legyen ő csak Muki, vagy akár Muczi, a sógorasszony-nak meg csak hadd legyen János. Meg vagyok győződve rendületlenül, hogy ő maga is átallja, ha sógorasszony csak úgy mukizza!

A festett orca.

(Kovács József régi poéta verseiből.)

Por voltal s ismét por vagy miolta a rád
 Vont sárga bőrt festő porral be takarád,
 Fested magad! fested! mert különben szattyán
 Bőr sárgulna tested ránczos ábrázatján.
 Pofa bőrt készítesz s keze a rut timár,
 Mesterségét tükrös műhelybe űzi már.
 Hogy annál kapósabb legyen fonnyadt tested
 Tehén bőre, tehát karmasinra fested.
 Ne ferd mert hisz ugyanis az igazi tobak
 Kéztől készült bőrök mind szebbek mind jobbak.

Kész csuf ez s nem másnak hanem csak öveki
 Szólnak gunyolva az énekek éneki . . !
 Soha se leszesz már szép, hát horpadt melled
 Repedezett krétás bőré se meszeljed
 Nem tart soká festett rózsád mivel néki
 Véget vetnek a hév idők verejtéki.
 A Moses zsidai ilyen veres festék
 Színre a küszöböt hajdan azért festék
 Hogy gyilkoló módon ne bánhasson vélek
 A szélllyel kóborló vérengező lélek
 Te meg azért vakolsz a fonnyadt ábrázat
 Szennyes falára ily veres cément mázat
 Hogy nálad a dárdás angyalok meztelen
 Karddal annál többször lehessenek jelen
 Ah! orcádnál a dög hust evő juhász eb
 Vérrel fec etgetett szőrös pofája szebb.

Mikor nincs több egy szál gyufánál.

A gróf kisasszonynak eszébe jutott, hogy ehez az unalmas falusi kocsikázáshoz rágyujt egy cigarettera.

— Van-e kendnél gyufa, kocsis?

— Tessék, méltóságos kisasszony. Hanem aztán járjon ám a pofa, mert nincsen több ennél az egy szálnál!

SOKKAL JOBB VOLNA AMUGY.

Iczik nem tudta Dávidtól megkapni a pénzt, ami a Dávid által eladott közös birkabőreik árából öt illette. Biró elé vitte hát a dolgát.

— Ne busulj, Iczik, szólt végighallgatván a panaszát a biró; — ha Dávidnál van is a pénz, de tenálad van az igazság,

— Ájáj, kérem alázatosan, sokkal jobban szeretném én, ha megfordítva — inkább az igazság lenne Dávidnál!

Monolog.

»Jó volna, ha egy mérges kis politikai napilapot indítanék meg. Bizonyos vagyok felöle, hogy épen most nagyon jó vásárt lehetne csinálni egy mérges kis politikai napilappal. Vajjon milyen mérges kis napilappal csinálhatok majd jobb vásárt: olyannal-e ami a kormányt, vagy pedig olyannal, ami az ellenzéket szídjá?«

Elégtétel.

Boemelburg cs. és kir. kapitányt, ki egy esztendő előtt minden ok nélkül agyba-főbevert a kardjával egy magyar embert, a katonai törvényszék most 25 frt. fizetésére ítélte. Az egy esztendő óta elégtételt sürgető, megsértett magyar nemzeti önértetnek a számára tehát ott van elégtételül ebben az ítéletben a — huszonöt.

Főhadnagy Stwrzsek.

— Jelentem alássan, főhadnagy úr, tessék nekem megmondani, hogy mire való az országgyűlés?

— Szamar. Hát ott csinálják azt a törvényt, hogy mi azt tehetjük ami nekünk tetszik.

SZERKESZTŐI SUBROSA.

Dem. V. B. Nem nekünk való. — Veszprém. C. L. Most kellene legjobban. — Baly K. Nem volna valami érdemes atyafia a jóemlékezetű Kripáknak? — Budapest (vár)??? — Tata. Láthatlanban nem mondhatjuk meg, hogy közölhető-e valami vagy sem.

HIRDETÉSEK.

Sérvben szenvedők

bérmentesített levelekre készséggel és díj nélkül kapják a Sturzenegger Gottl.-féle különben ártalmatlan altesti sérvenőcs kimerítő használati utasítását Sturzenegger Gottl.-nál Herisau (Svájc), mely utasításhoz tökéletesen gyógyított számtalan kitűnő bizonyítványa és hála levele van mellékelve. — Szétküldés minden országban. — Egy fazék kenőcs ára 3 frt 20 kr. — Kapható *Formágyi Fr.* gyógyszerésznél »a szűz Máriához« *Budapesten* és *Weiss József-nél* Mohrenapotheke *Bécs*, *Tuchlauben* 27.

Temesváry Móricz

cipző-gyára

Budapest, király-utca 2. sz.

Orezy-ház.

A téli szükségletre ajánl nagyban és kicsinyben:

Hölgyek számára:

Nemez ponygola cipőket minden színben sárokkal és csokorral 1 frt 80 kr.

Eberlasztig vagy bőr-czugas topánokat magas vágással, a legfinomabban kiállítva 3 frt.

Czugas bőrtopánokat, erős chagrin vagy bornyubőrből vere nemez béléssel, szelelve. Dupla talppal, esős időben tartós 3 frt 40 kr.

Urak számára:

Topányokat, bornyu vagy bagaria bőrből, szegett és srófit duplatalppal, igen erős 4 frt

Topányokat orosz lakkbőrből, szegett dupla talppal és srófmunkával, munkába és esős időben való 4 frt 80 kr

Térdcsizmák, dupla bagaria bőrből háromszoros csavarral ellátott dupla talppal vízmentes 8 frt 80 kr Ugyanaz orosz lakk bagaria bőrből 12 frt

Megrendelések postai utánvév vagy az összeg beküldése mellett a legpontosabban megküldetnek. Kim ritő árjegyzékek ingyen.

Tudósítás szenvedők számára.

Mi amlitrottak ind.tva érezzük magunkat kinyilvánítani, hogy hivatásunk teljesítésében több ízben könnyűen és súlyosan megebesülvén, a

„Párisi egyetemes sebtapasz“

alkalmazása által (kapható Török József gyógyszerterében Budapest, király-utca 12. sz. 1 fazék ára 35 és 70 kr.) gyorsan és fájdalom nélkül kigyógyultunk. Miután e sebtapasz továbbá égéssek, genyedések és gyülevényeknél szintén kitűnő gyógyrővel bír, minden szenvedőnek legjobban ajánlhatjuk, és kívánatos volna, hogy a gyors és biztos segély tekintetéből, valamennyi műhely és gyárban mindig készletben tartassék. 1520 3—1

Budapest, 1879. július 25.

Rolla Gyula, Petrovits István, Katzer József, valamennyien a magyar királyi államvasutak gépgyárában alkalmazva.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

JÓKAIMÓR.

Stafióntéza 80-ik szám alatt.

Budapest, 1879.

NYOM. AZ „ATHENAEUM“ NYOMD

(Athenaeum-épület.)

A vadászat

kedvelőt figyelemzetem jóminőségű, jutányos belőti vadász-fegyvereimre.

Kétesövű Lefaucheux fegyver, valódi Ruban-és-vel frt 25, 28, 35. — Kétesövű finomabb damaszk-és-vel frt 38, 40, 50, 75. — Kétesövű Lancaster fegyver, Ruban-és-vel frt 35, 40, 45, 50. — Kétesövű finomabb damaszk-és-vel frt 55, 60, 70, 75. — Fegyverek esőzőknek, frt 6.50. 7.50. — Kétesövű kapszis fegyverek frt 12.50, 15, 18, 20. — Wernld vntesövű ismétlő golyós fegyver, medve, vadkan, szarvas, nagy vad vadászatra 52 frt. — Patronok. Cal. 16. 12.

Lefaucheux barna száza 1.50, 1.90 frt.

1-ső minőségű zöld száza 1.80, 2.30

Lancaster barna száza 1.90, 2.30

1-ső minőségű zöld száza 2.10, 2.50

Töltény-folytások minden caliberű 1 doboz 200-al 40 kr. — Párizsi három-felét tartalmazó doboza 65, 85 kr.

Uj Nagy vadakra Lefaucheux vagy Lancaster-töltényekbe 5-ös golyók doboza 90 kr. — *Flobert fegyverek*, társaságban mulatságban párosult, nem durranó, golyóval céllövészethez szobában is, söréttel kisebb madarakra, 12, 14, 16, 20, 26 frt. — *Flobert pisztolyok* frt 7.50, 10, 12, 14.50. — *Flobert töltények*, 100 db golyós 50 kr. frt 1.80, sörétes frt 1.50, 2.60. — *Vas céltáblák* kinyitó bohézzal és mozsárral 9 frt. *Vntesövű hatlövétű revolverek* 25 db tölténnyel, sima 5, 7, 9, frt, véssével 6, 8, 10 frt. Finomabb kiállításban 10, 14, 18, 20 frt. — 10 lövött revolverek 25—40 frt. — *Angol Bull-dog* kis formájú erős lövésű revolverek 12, 14, 15 frt. — 10 lövött biztonsági Lancaster revolver-fegyver 56 frt. — *Revolver töltények* 100 db 7 mm. 2—9 mm. 2.50, 12 mm. 3.50 frt. — Lancaster revolver töltények 100 db 7 mm. 3.20, 9 mm. 4.50, 12 mm. 5.20.

A vadászat egyéb kellékei. Lefaucheux és Lancaster töltő készülékek 1.50, 2.40 frt. Becsavaró gépek 3.75, 5 frt. Gyutas beillesztő frt 1, 2-85. — Töltény kivonók 50 kr., frt 1, 1.25. — Tölténytartó övek frt 2, 3-50, 5. — Töltény-táskák kemény sárga angol bőrből frt 8.75, 12 frt. Vadász-táskák, vízhatlan kelmeből, chagrin, borjú és bagaria bőrből, frt 3.50, 4.50, 6, 8, 12 frt. Nagykönyvnyelűk frt 7.50, 10, 14.50. Lőportárák biztonsági fedellel 1—6 fontnak 2.80—7 frt. — Vadász-kürtök és jeladó sipok 60 kr., 1, 2, 5, 10 frt. — Kutya tanítókorál nyakraválók frt 1.20, 1.50. — Kutya vezetők zsinórok és láncok 50 kr., 1, 2 frt. Kutya-ostorok frt 1, 3.50. — Ujvárosi agarászó ostor 4, 10 frt. — *Fegyver-zsákok* 4.50, 12 frt. — *Fegyvertokok* vagy szekretyek egy és két fegyvernek 8, 15 frt. — *Vadász-szék*ek, bot gyanánt is használhatók frt 4.20, 6, 10 frt. — *Berendezett pinczetokok* 3, 5, 8 üvegnek frt 9, 10.50, 13.50. — *Vadász topló sapkák* 1 frt, posztóból zölddel beszegeve frt 1.70.

Vadász-disztárgyak természetű szarvas, őz, róka, vaddisznó és egyéb állatfejek egész és fél nagyságban, 4.50, 7, 9, 15, 40 frt.

Lovagló eszközök. Angol nyergek disznóbőrből frt 15, 20, 25, 35. — Angol kantárok frt 4.80, 8.50, kengyelvas szíjjak frt 2.50, 3.60. Kengyelvasak frt 1.60, 2.50; zablák frt 1.80, 3.50; trenzli 50 kr., 1 frt; kötőfékek frt 2.50; sarkantyuk 80 kr., felszatelhető 2 frt; rhinoceros lovagló-intézetű vesszők 70 kr, frt 1.20, 2.50; lómértékek 90 kr; rugany ló-lábmétek frt 2.25; istálló lámpások erős domboru üveggel olajnak, tűzmentes frt 1.70, 2.40, 2.90. — Lovaglási gaméschnik rugany, frt 3.50, fekete és sárga bőrből frt 4.50, 7.50.

GUMI az ösmert párisi czikkék személyes oltalomra, házi szükségletre és betegek ápolására. — *Vízmentes eső-öltönyök* mind a két oldalon hordhatók, ujjakkal és fejfedővel frt 10, 10.50 11. — Bő kocsizó és lovagló köpenyek, erős béléssel frt 14.30, 15.75, 17.25. Világos és drapszinű kocsizó köpenyek frt 18, 19, 21.

Levélbeni próbamegrendeléshez az uj képes árjegyzék mellékeltek, meg nem felelő tárgyakat vissza vesz

KERTÉSZ TÓDOR

Budapest, Dorotty-utca 1. szám.

Hirdetések felvételnek:

GOLDBERGER A. V.

hirdetési irodájában

Budapest, Szervita-tér 3. szám.

Rajzolja

JANKÓ.